

වී අලෙවි මණ්ඩලය - 2013

වී අලෙවි මණ්ඩලයේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය හා 1971 අංක 14 දරන වී අලෙවි මණ්ඩල පනතේ 30 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේ ප්‍රමාදය මත මණ්ඩලයේ ගනුදෙනු පිළිබඳ විගණකාධිපති වාර්තාව 2016 පෙබරවාරි 12 දින මණ්ඩලයේ සභාපති වෙත නිකුත් කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පවත්වනු ලබන විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ.

1.4 මතය ව්‍යාචනය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ , විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හා හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයේ සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ වාර්තාගත වූ හෝ වාර්තාගත නොවූ හෝ විෂයයන් සහ මූලිකාංගවලට අදාළව කවර හෝ ගැලපීම් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් තිබුණේදැයි තීරණය කිරීමට මට නොහැකිය.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය ව්‍යාචනය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු හේතුවෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් සහ උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට මට නොහැකි විය. ඒ හේතූකොට ගෙන මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 7 ට අනුකූල නොවීම් පහත දැක්වේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දේපල පිරිසත හා උපකරණ මිලදී ගැනීම් රු.2,771,794 ක් වුවද, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ එය රු.148,983,194 ක් ලෙස දැක්වීම නිසා මුදල් ගලායාම් රු.146,211,400 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ආ) ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ දැක්විය යුතු සමාලෝචිත වර්ෂයේ කෙටිගෙන යන වැඩ සඳහා මුදලින් ගෙවූ වටිනාකම රු.77,866,128 ක් වුවද, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ එය මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වල කාරක ප්‍රාග්ධන වෙනස්වීම් යටතේ රු.68,124,139 ක මුදල් ගලා ඒමක් ලෙස දක්වා තිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ වැඩ අවසන් වී නොතිබුණු යෝධ කණ්ඩායම්, වැල්ලවාය, හා මිනොටමුල්ල ගබඩා ඉදිකිරීම් සඳහා ගෙවා තිබූ රු.36,227,544 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල කෙටිගෙන යන වැඩ ලෙස දැක්විය යුතු වුවත්, එම වටිනාකම ගොඩනැගිලි යටතේ ප්‍රාග්ධනික කර තිබුණි.
- (ආ) මිනොටමුල්ල ගබඩාව පුනරුත්ථාපනය සහ වැඩි දියුණු කිරීම වෙනුවෙන් 2012 වර්ෂයේදී ගෙවා තිබුණු රු.6,852,585 ක වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම් 2012 වර්ෂයේදී ප්‍රාග්ධනික කර තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි එකී ප්‍රමාණයෙන් සහ ක්ෂය රු.171,314 කින් වැඩියෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- (ඇ) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමුපකාර අරමුදලට පියවිය යුතු ණය ශේෂය රු.90,000,000 ක් විය යුතු වුවත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල එය රු.454,000,000 ක් ලෙස දැක්වීම නිසා රු.364,000,000 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඈ) මණ්ඩලය සමුපකාර සංවර්ධන අරමුදලින් ලබා ගත් ණය පියවීම වෙනුවෙන් සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමුපකාර අරමුදලට ගෙවා තිබුණු රු.400,000,000 ක මුදල ගෙවිය යුතු සමුපකාර අරමුදල් ගිණුමට හර කර, ලැබිය යුතු සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථා ගිණුමට බැර කළ යුතු වුවත් එපරිදි කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඉ) වී මිලදී ගැනීම සඳහා සමුපකාර සංවර්ධන අරමුදලින් ලබා ගෙන තිබූ ණය මුදල් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු රු.58,749,164 ක් වූ පොලිය ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.
- (ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ වී තොග මිලදී ගැනීමේ වටිනාකම රු.7,724,805,122 ක් වුවත් එය රු.7,755,264,523 ක් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන් අවසාන තොගය රු.30,459,401 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

- (උ) ආහාර දෙපාර්තමේන්තුවේ ගබඩාවල ගබඩා කර තිබූ මණ්ඩලයට අයත් සහල් තොග විකිණීමේදී සහ සහල් සකස් කිරීම සඳහා එම දෙපාර්තමේන්තුවට වී නිකුත් කිරීමේදී, මණ්ඩලයට, රු.478,533,035 ක අලාභයක් සිදුවී තිබුණද, ආහාර දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලැබිය යුතු එම අලාභය රු. 440,545,635 ක් ලෙස එනම් රු.37,987,400 ක් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.
- (ඌ) 2012 හා 2013 වර්ෂවල බැංකුවලට සෘජුව තැන්පත් කර තිබූ රු.35,395,226 ක් හඳුනාගැනීමෙන් තොරව විවිධ ණය හිමියන් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

2.2.3 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් ගිණුම් විෂයයන් ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීම හේතුවෙන් ඒවා විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස සන්නිරීක්ෂණය කිරීමට හෝ පිළිගැනීමට නොහැකි විය.

ගිණුම් විෂයය	වටිනාකම	ඉදිරිපත් නොවූ සාක්ෂි
-----	-----	-----
	රු.	
ස්ථාවර වත්කම්	411,967,722	ස්ථාවර වත්කම් ලේඛන, හිමිකම් ඔප්පු
මාර්ගස්ථ තොග	54,385,222	} තොග ලේඛන, තොග සන්‍යෝජන වාර්තා
සෝයා බෝංචි තොග	3,302,853	
සහල් තොගය	84,972	

2.2.4 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබූ මිලදී ගැනුම් පාලන ගිණුමේ ශේෂය හා ලෙජර් ගිණුම් ශේෂය අතර රු.156,381 ක වෙනසක් පැවතුණි.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2008 යල කන්නයේ මිලදී ගත් කැකුළු සහ නාඬු වී කිලෝග්‍රෑම් 312,968 කට අදාළ වටිනාකම රු.10,591,828 ක් වූ සහල් තොග 2011 වර්ෂයේදී ආහාර දෙපාර්තමේන්තුවට භාර දී තිබුණ ද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එම මුදල් අය වී නොතිබුණි.
- (ආ) 2010 සහ 2011 වර්ෂවලදී සී/ස ලංකා සන්‍යෝජන අලෙවි කරන ලද සහල් සඳහා 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට අයවිය යුතුව තිබුණු රු.79,928,013 ක් 2016 සැප්තැම්බර් 30 දින වන විටත් අයවී නොතිබුණි.
- (ඇ) අපනයනය කිරීම සහ පරිත්‍යාග කිරීම වෙනුවෙන් සහල් සකස් කිරීම සඳහා 2012 වර්ෂයේදී මෝල්හිමියන් 81 දෙනෙකුට නිකුත් කළ වී මෙට්‍රික් ටොන් 41,118.38 කට අදාළව නියමිත සහල් ප්‍රමාණයන් ලැබී නොතිබූ අතර සියළු අඩු කිරීම්වලින් පසු 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මෝල්හිමියන් 50 දෙනෙකුගෙන් තව දුරටත් රු.219,848,491 ක් අය වීමට තිබූ අතර 2016 සැප්තැම්බර් 30 දින වන විටත් මෙම මුදල් අයකර ගැනීමට නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

- (ඇ) 2011 වර්ෂයේදී විරකැටිය වී ගබඩාවේ පිවිසුම් මාර්ගය සහ භූමිය තාර දමා සකස් කිරීම සඳහා දකුණු පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියට ගෙවා තිබූ රු.2,421,271 ක අත්තිකාරම්, 2010 වර්ෂයේ දී මිලදී ගත් වී තොග, ප්‍රවාහනය කිරීම වෙනුවෙන් සමුපකාර සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවට සහ සී/ස ලංකා සතොස ආයතනයට ලබා දී තිබූ පිළිවෙලින් රු.9,000,000 ක් සහ රු.1,000,000 ක අත්තිකාරම් නිරවුල් නොවූ අත්තිකාරම් ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ඉදිරියට ගෙන එමින් පැවතුණි.
- (ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමුපකාර හා අභ්‍යන්තර වෙළඳ අමාත්‍යාංශය සහ සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාව එක්ව සිදු කල සහල් අපනයන කටයුතු සඳහා මණ්ඩලය මගින් සපයා තිබූ වී කිලෝග්‍රෑම් 9,588,045 ක් වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු.348,537,877 ක් හා 2014 වර්ෂය අවසානයට රු.189,229,114 ක් අමාත්‍යාංශයෙන් අයවිය යුතුව තිබුණි.
- (ඊ) වී මෝල්හිමියන් විසින් 2013 නොවැම්බර් සහ දෙසැම්බර් මාසවලදී වී මිලදී ගැනීම සඳහා සමුපකාර හා අභ්‍යන්තර වෙළඳ අමාත්‍යාංශයේ බැංකු ගිණුමට බැර කරන ලද රු.1,873,786,500 කින් 2014 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට රු.272,688,409 ක් අයවිය යුතුව තිබුණි.
- (උ) 2013 යල කන්නයේ වී මිලදී ගැනීම සඳහා අම්පාර දිස්ත්‍රික් ලේකම් වෙතින් හා ලංකා සතොස ආයතනයෙන් ලබා ගත් එකතුව රු.210,000,000 ක් වූ ණය ශේෂය 2012/13 මහ කන්නය සහ 2013 යල කන්නයේ වී මිලදී ගැනීම සඳහා ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික් ලේකම් වෙතින් ලබාගත් රු.30,000,000 ක් වූ ණය ශේෂය 2016 දෙසැම්බර් 31 දක්වාම නිරවුල් කර නොතිබුණි.
- (ඌ) සහල් අපනයනය කිරීම සහ පරිත්‍යාග කිරීම සඳහා සහල් සැකසීම පිණිස මෝල්හිමියන් 89 දෙනෙකු වෙත වී මෙට්‍රික් ටොන් 36,664.36 ක් 2012 වර්ෂයේදී නිකුත් කර තිබුණි. මෙම මෝල්හිමියන් අතරින් පිරිසක් නියමිත ප්‍රමාණයට සහල් සකසා භාරදී නොතිබූ අතර පිරිසක් ලබා දිය යුතු ප්‍රමාණයට වඩා සහල් සකස් කර මණ්ඩලය වෙත භාරදී තිබුණි. මෙහිදී ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු වටිනාකම් ගැලපීමෙන් පසු සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ මෝල්හිමියන් 80 දෙනෙකු වෙත රු.67,077,734 ක් ගෙවීමට තිබූ අතර එය 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.8,160,892 ක් වී තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ මණ්ඩලයේ මෙහෙයුම් අලාභය රු.1,036,227,966 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ මෙහෙයුම් අලාභය රු.1,996,230,035 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ අලාභයේ රු.960,002,069 ක අඩුවීමක් පෙන්නුම් කෙරිණි. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව ආදායම රු.4,260,988,325 කින් වැඩිවීමත්, විකුණුම් හා බෙදාහැරීමේ වියදම් රු.8,809,862 කින් අඩුවීමත් ඉහත අලාභයේ අඩුවීම කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ දෙකක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේදී 2011 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2012 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය සියයට 857 කින් පිරිහී තිබුණ අතර, 2012 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2013 වර්ෂයේ සියයට 48 කින් වර්ධනය වී තිබුණි. සේවක පාරිශ්‍රමික හා ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා ක්ෂය සැලකීමේදී 2012 වර්ෂයේදී මණ්ඩලයේ රු.1,960,018,396 ක් වූ සෘණ දායකත්වය 2013 වර්ෂය වනවිට රු.994,488,974 ක් දක්වා එනම් සියයට 49 කින් අඩු වී තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාවට වී සැපයීමේදී සංස්ථාව හා මණ්ඩලය විසින් එකඟ වූ මිලකින් තොරව මණ්ඩලය විසින් තීරණය කළ විකුණුම් වටිනාකම ගිණුම්ගත කිරීම හා සංස්ථාව විසින් මණ්ඩලය තීරණය කළ මිලට වඩා අඩු මිලක් 2011 වර්ෂයේ සිට 2013 වර්ෂය දක්වා ගෙවීම හේතුවෙන් එකතුව රු.715,281,909 ක් වූ අලාභය, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලාභයට එරෙහිව කපා හැරීම නිසා වර්ෂයේ අලාභය එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩි වී තිබුණි.
- (ආ) 2011 හා 2012 වර්ෂයන්හිදී ආහාර දෙපාර්තමේන්තුවට මණ්ඩලය විසින් ලබා දී තිබූ රු.1,375,411,181 ක් වූ සහල් හා වී තොග අඩු මිලට අලෙවි කිරීම නිසා රු.897,746,146 ක් පමණක් මණ්ඩලයට ලැබී තිබූ අතර, මෙම සහල් අලෙවියෙන් සිදු වූ රු.477,665,035 ක අලාභය ගිණුම්වලින් ඉවත් කිරීම වෙනුවට ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලැබිය යුතු ලෙස ගිණුම්වල දක්වා තිබුණි.

4.2 මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්

2010 වර්ෂයේදී හා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මණ්ඩලය විසින් මිලදී ගනු ලැබූ වී තොග වෙනුවෙන් බැංකුවෙන් ගෙවීම් වෙත ගෙවන ලද පිළිවෙලින් රු.49,743,530 ක් හා රු.73,829,883 ක් සම්බන්ධයෙන්, බැංකු ප්‍රකාශනවල තොරතුරු, කලාපවලින් එවන ලද තොරතුරු සමඟ නිසි පරිදි හඳුනා නොගෙන එම වටිනාකම ජංගම වත්කම් යටතේ හඳුනා නොගත් වී මිලදී ගැනීම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

4.3 හඳුනාගත් පාඩු

සමුපකාර හා අභ්‍යන්තර වෙළඳ කටයුතු අමාත්‍යාංශය සහ සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාව එක්ව 2013 වර්ෂයේ සිදු කල සහල් අපනයන කටයුතු සඳහා මණ්ඩලය විසින් නාඩු වී කිලෝග්‍රෑම් 01 ක් රු.32 බැගින් කිලෝග්‍රෑම් 9,588,045 ක් නිකුත් කර තිබුණි. මෙම වී කිලෝග්‍රෑම් 01 ක ගැණුම් මිල රු.32 ක් වූ අතර අනිකුත් සියළු වියදම් ගැලපූ පසු මිල රු.38.47 ක් විය. මේ අනුව මෙම වී නිකුත් කිරීමේදී වී කිලෝග්‍රෑම් 01 ක් සඳහා රු.6.47 ක අලාභයක් වීම නිසා වූ සමස්ත අලාභය රු.62,034,651 ක් වී තිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීර්ඩ් /12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 6.5.1 ඡේදය ප්‍රකාරව, මූල්‍ය ප්‍රකාශන මුදල් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, 2013 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කර තිබුණේ 2016 අගෝස්තු 05 දින දීය.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී අනාවරණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින් වර සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර

නිරීක්ෂණ

(අ) වාහන පාලනය

ධාවන සටහන් හා ලොග් සටහන් පොත් යාවත්කාලීනව පවත්වා නොගැනීම.

(ආ) කොන්ත්‍රාත් පාලනය

ප්‍රසම්පාදන පරිපාටියෙන් බැහැරව කටයුතු කිරීම.

(ඇ) ගබඩා පාලනය

(i) ගබඩාවල නිසි ප්‍රමිතියකින් යුතුව වී ගබඩා නොකිරීම.

(ii) ගබඩාවල ඇති අඩුපාඩු සකස්කර නොගැනීම.

(iii) ගබඩා පාලනය සම්බන්ධ උපදෙස් නිකුත් නොකිරීම.

(ඈ) තොග පාලනය

(i) වාර්ෂික තොග සමීක්ෂණ සිදු නොකිරීම.

(ii) තොග ලේඛන පොත් නිසි පරිදි නඩත්තු නොකිරීම.